

3 februari 2023

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. luchtweginfecties

A. INFORMATIE OVER COVID-19

We zitten nog steeds in de griep epidemie, maar gelukkig blijft de griepintensiteit, zeker bij ouderen, vrij laag. De coronacijfers, daarentegen, zijn met méér dan 30% op een week gestegen. Hiermee buigt de dalende trend die ingezet werd tijdens de kerstvakantie duidelijk om. De ziekenhuisbelasting blijft echter relatief laag, en we verwachten ook de komende weken geen zware coronagolf.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 23 tot 29/01/23)

De **14-daagse-incidentie van het aantal gevallen** bedraagt nu 49/100.000 inwoners.

De **7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames** bedraagt 3,1/100.000 inwoners.

- **Het aantal nieuwe gevallen** is gestegen (+ 40 %) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen: 3.336 nieuwe gevallen werden gediagnosticeerd. Het reproductiegetal R_t , dat berekend wordt op basis van het aantal gediagnosticeerde gevallen, is gestegen. Het is nu groter dan 1 (1,203).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19** is gestegen voor de periode van 26 januari tot 1 februari 2023 (+ 30 %, 396 nieuwe patiënten werden gehospitaliseerd voor COVID-19, en 366 patiënten werden opgenomen voor een andere reden, maar testten positief). Het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** is eveneens gestegen (+13%, in totaal 51 patiënten met COVID-19). Het totaal aantal ingenomen bedden is toegenomen met 182, waarvan 6 bijkomende op intensieve zorgen.
- **De COVID-19 mortaliteit** is stabiel gebleven. De 27 gerapporteerde sterfgevallen (18 in VL, 8 in Wall en 1 in Bxl) vonden voornamelijk plaats in het ziekenhuis. Week 2 toonde over de gehele week en voor de gehele Belgische bevolking geen statistisch significante oversterfte meer (zie ook Hoofdstuk B).
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is licht gestegen (4 contacten per 100.000 inwoners per dag, tegenover 3 de week ervoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten is stabiel gebleven, met 323 consulten per 100.000 inwoners per week.

- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont een lichte stijging van het aantal nieuwe gevallen onder WZC-bewoners en een stabilisatie van het aantal ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners. Het aantal nieuwe gevallen onder het WZC-personeel en het aantal clusters is gestegen
- **Afvalwatersurveillance:** de virusbelasting in het afvalwater neemt licht toe, maar blijft laag.
- BQ.1 blijft de **dominante variant van het coronavirus** (68,3% in week 2 en 60% in week 3), maar verliest geleidelijk terrein ten voordele van een mix aan andere varianten. De reeds gekende varianten XBB (5% in week 2 en 12% in week 3) en BA.2.75 (5% in week 2 en 8% in week 3) nemen toe, terwijl de nieuwere varianten XBB.1.5 (3.3% in week 2 en 0% in week 3) en CH.1.1 (afgeleid van BA.2.75) (11.7% in week 2 en 8% in week 3) lichtjes zijn afgenomen. Er zijn géén indicaties dat één van deze varianten een ernstiger ziekteverloop veroorzaakt.

Bron: Sciensano en het National Reference Center for Coronaviruses, UZ Leuven

2. Testen, teststrategie en positiviteitsratio (week van 23 tot 29/01/23)

Het aantal uitgevoerde testen is licht gestegen, met een gemiddelde van 4.739 testen per dag. Ook de positiviteitsratio is gestegen (11,4 %).

Bron: Sciensano

U vindt hieronder een overzicht van de huidige teststrategie. U kan deze [hier](#) ook downloaden.

3. Herfstbooster tegen COVID-19

De meeste vaccinatiecentra hebben hun deuren gesloten. Toch zijn er nog veel mogelijkheden voor iedereen vanaf 5 jaar oud om zich te laten vaccineren (in [bepaalde apotheken](#), bij de huisarts, of nog in een beperkt aantal vaccinatiecentra, afhankelijk van de deelstaat)

We roepen de personen met een verhoogd risico - en dan vooral de mensen met een verminderde immuniteit - op om nog een herfstvaccin te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdag wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](#) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/spotlight/14a5bf2-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/2/am08>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

In totaal hebben op 30 januari bijna 3.880.000 personen een 2^e booster gekregen, zijnde 42% van de volwassen Belgische bevolking. Het komt neer op 51,7% van de 50-tot 64-jarigen, 71% van de 65-74-jarigen, 76% van de 75-84-jarigen en 72% van de 85plussers. Meer dan 12.000 jongeren tussen 12 en 17 jaar en ongeveer 7.000 kinderen tussen 5 en 11 jaar kregen ook een 2^e booster. In de week van 23 tot 30/1/23 werden in totaal 4.579 dosissen toegediend.

66,3% van de immuungecompromitteerden kreeg een tweede booster, en 46% een derde.

Meer informatie over de organisatie van de vaccinaties vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be> of via 078 78.78.50

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/> of via 071/31.34.93

Brussel: <https://coronavirus.brussels/> of via 02 /214.19.19

Ostbelgien: <http://ichlassemichimpfen.be> of via 0800 23 0 32

4. Vliegtuigpassagiers uit China

Sinds zondag 8 januari heeft China de meeste coronamaatregelen en reisbeperkingen teruggeschroefd. Dit betekent dat er mogelijk een toename zal zijn van internationale reizigers uit China. Op dit moment wordt het risico voor België klein ingeschat, zolang het de varianten betreft die we hier al kennen, en er zijn geen aanwijzingen dat een nieuwe variant zich ontwikkelt. Dankzij vaccinatie hebben we al een goede beschermingsgraad in België. Daarnaast worden best de momenteel geldende voorzorgsmaatregelen tegen corona en andere luchtweginfecties (zie verder Hoofdstuk B) verder opgevolgd.

Toch is het belangrijk dat wij deze evolutie nauwlettend opvolgen en ons toezicht aanscherpen.

België neemt hiervoor enkele maatregelen en aligneert zich zoveel mogelijk met de aanbevelingen van het IPCR (Integrated Political Crisis Response), voor een gezamenlijke aanpak.

Op basis hiervan, en van het advies van de Risk Management Group (FOD Volksgezondheid), verplicht België reizigers die vanuit China een rechtstreekse vlucht nemen naar ons land, om voor hun vertrek een negatieve PCR- of RAT-test voor te leggen. Deze mag niet langer dan 48 uur voor vertrek zijn afgenomen. Reizigers die dit weigeren of die een positieve test afleggen, kunnen niet naar ons land vertrekken.

In eerste instantie geldt de verplichting alleen voor rechtstreekse vluchten, omdat daar het risico op de vermenigvuldiging van de besmettingen het grootst is. Reizigers uit China die via een overstap in België aankomen, worden voorlopig niet aan die verplichting onderworpen, maar een opschaling van de maatregelen blijft mogelijk, bv wanneer er nieuwe varianten zouden opduiken.

Momenteel wordt ook regelmatig afvalwater van vluchten uit China naar Brussel geanalyseerd, om eventuele nieuwe varianten van het coronavirus op te sporen. Tot nu toe was de virale lading in deze stalen matig positief, waardoor er geen gentypering kon plaatsvinden. Dit toont anderzijds ook aan dat de testen, afgenomen voor vertrek, geen 100% garantie bieden (dat doet geen enkele test), of dat de virale lading bij sommige reizigers, die voor vertrek nog negatief hadden getest, tijdens de vlucht is toegenomen.

De reizigers krijgen bij aankomst in Zaventem ook de mogelijkheid om zich te laten testen, op vrijwillige basis. Tot nu toe testte geen enkele passagier positief.

België doet ook aan gentypering bij positieve testen van symptomatische personen (> 6 jaar) die de voorbije 7 dagen in China zijn geweest en die een arts of apotheker raadplegen.

Niet-essentiële reizen naar China worden afgeraden. Reizigers met een verlaagde immuniteit worden ook afgeraden naar China te reizen.

Reizigers die toch vertrekken krijgen het advies zich in orde te stellen met hun COVID-19-vaccinatieschema. Het dragen van een FFP2-mondmasker gedurende de volledige reis en het verblijf wordt sterk aangeraden.

Deze maatregelen zullen worden geëvalueerd, en kunnen opgeschaald worden indien de situatie dit vereist.

Meer informatie vindt u [hier](#).

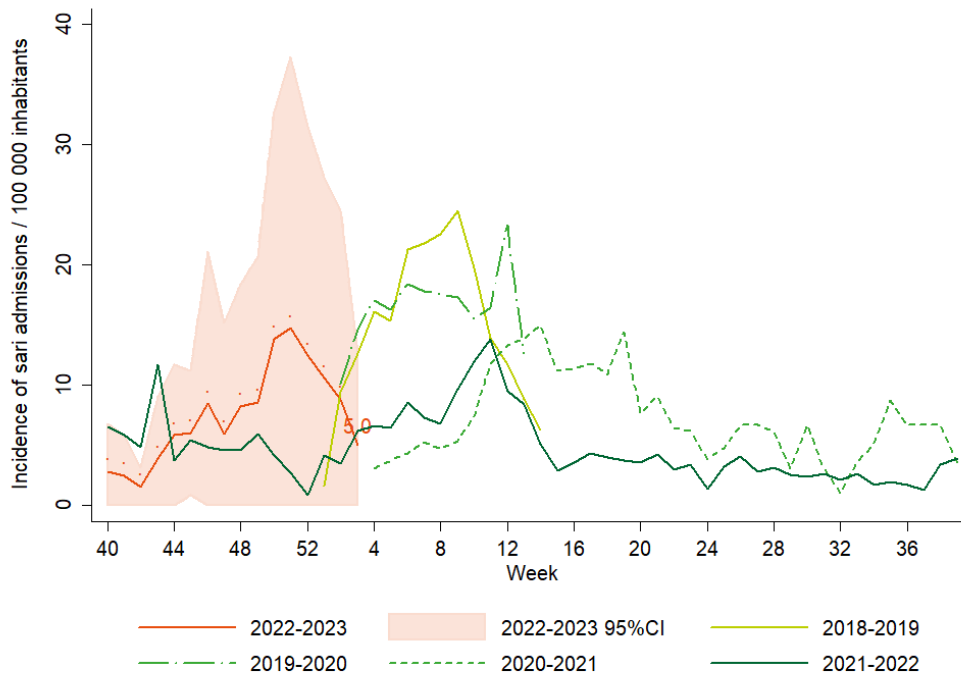
B. INFORMATIE OVER ANDERE INFECTIES (periode 23/1/23 – 29/1/23)

Het aantal infecties met het **Respiratory Syncytial Virus (RSV)** daalde verder onder de epidemische drempel. De RSV epidemie liep dus van midden-november tot het einde van december 2022.

De **griep**epidemie is nog steeds van kracht. De incidentie van huisartsconsultaties voor bevestigde griep bleef stabiel. Vaccinatie tegen griep wordt nog steeds aanbevolen voor mensen met een risico en voor zorgverleners. U kan [hier](#) de nationale richtlijn raadplegen.

De incidentie van **ziekenhuisopnames voor een ernstige acute luchtweginfectie** daalde naar 5 opnames per 100.000 inwoners in de 3^e week van 2023. Het gaat om personen die opgenomen werden omwille van welbepaalde klachten (koorts en hoest of kortademigheid).

Figuur : evolutie van de incidentie van ziekenhuisopnames voor ernstige acute luchtweginfectie, sinds 2018 (Bron : Sciensano)

In een aantal Europese landen, waaronder België, stelt men een stijging vast van het aantal **invasieve groep A-streptokokkeninfecties**, in vergelijking met de jaren vóór de covid-19-pandemie, vooral dan bij kinderen jonger dan 5 jaar.

Veel mensen dragen de groep A Streptokok (GAS)-bacterie bij zich in de neus- of keelholte of op de huid. De bacterie kan o.a. keelpijn, amandelontsteking, roodvonk of wondroos veroorzaken. Deze klachten zijn meestal mild en van korte duur. Sommige mensen worden zelfs helemaal niet ziek.

Heel soms dringt de bacterie echter dieper door in onderliggend weefsel of de bloedbaan, met een invasieve GAS-infectie (bv bloedvergiftiging, infectie van hersenvliezen, gewrichten, longen, longvliezen, de huid, enz) tot gevolg. Deze infecties zijn vaak ernstiger, en vereisen meestal een opname in het ziekenhuis.

Tijdens de covid-19 pandemie werden minder mensen blootgesteld aan groep A streptokokken, waardoor er nu meer mensen vatbaar voor zijn. De gezondheidsautoriteiten vragen de huis-, spoedartsen, pediaters en ziekenhuishygiënisten om waakzaam te zijn en volgen de situatie nauwgezet op.

De tweede week van 2023 toonde **geen statistisch significante oversterfte** meer over de gehele week en voor de gehele bevolking, op Belgisch niveau. In Brussel waren er wel 2 dagen met statistische significante oversterfte (vooral bij vrouwen vanaf 85 jaar en bij mannen alle leeftijden). Op Belgisch niveau en in Vlaanderen waren er waren ook 2 dagen met een statistisch significante oversterfte bij vrouwen vanaf 85 jaar. 2% van alle waargenomen sterfgevallen werd in verband gebracht met COVID-19.

Deze wintergolven met verschillende virussen kunnen gelijktijdig optreden, gedeeltelijk overlappen of elkaar opvolgen in de tijd. Dit kan aanhoudende druk zetten op ons zorgsysteem door de vele zieken en ziekenhuisopnames. Verder kan het zorgen voor een verhoogde socio-economische druk, door afwezigheden op het werk.

Vele van de geldende COVID-19 **maatregelen en aanbevelingen** zijn ook nuttig om deze (luchtweg)infecties te beperken:

- Ventileer drukke binnenruimtes en was regelmatig je handen
- Wanneer je ziek bent, blijf je thuis.
- Als je toch het huis verlaat en niest en/of hoest, draag je een masker op het openbaar vervoer en op andere drukke plaatsen.
- Ben je een kwetsbare persoon of een zorgverlener? Laat je vaccineren tegen COVID en influenza. Voor kwetsbare personen is ook een pneumokokken vaccinatie aanbevolen.

Meer info vindt u in het [wekelijkse Griep bulletin](#) van Sciensano

Hieronder vindt u **een affiche ter preventie van luchtweginfecties**, die recent in opdracht van de FOD Volksgezondheid en de deelstaten werd ontworpen en verspreid, in 4 talen (NL, Fr, Duits en Eng). U vindt dit materiaal [hier](#).

C. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be